

โครงการฝึกอบรมสัมมนาเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาบุคลากรด้านแผนจังหวัดภายในกลุ่มฯ 4 จังหวัด : ยุทธศาสตร์อาหารปลอดภัยสำหรับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)

โดย ผศ.ดร.พัทธนันท์ หรรษาภิรมย์โชค

โครงการวิจัยยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยสำหรับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)

วันเสาร์ที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2560 เวลา 15.30 – 17.30 น.

ณ โรงแรมสีดา แอคทีวิตี รีสอร์ท เขาใหญ่-นครนายก อ.เมือง จ.นครนายก

ความสำคัญของโครงการ

- ❖ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดำเนินการศึกษาถึง ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยสำหรับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (๒) เพื่อเป็นแนวทางการขยายผลในการดำเนินงานปี พ.ศ. ๒๕๖๐
- ❖ มุ่งเน้นการกำหนดยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยสำหรับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (๒)
- ❖ เพื่อมีแนวทางในการพัฒนาอาหารปลอดภัยให้เป็นที่รู้จักและยอมรับทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรคและโอกาสในการยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
2. เพื่อแนวทางการยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
3. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)

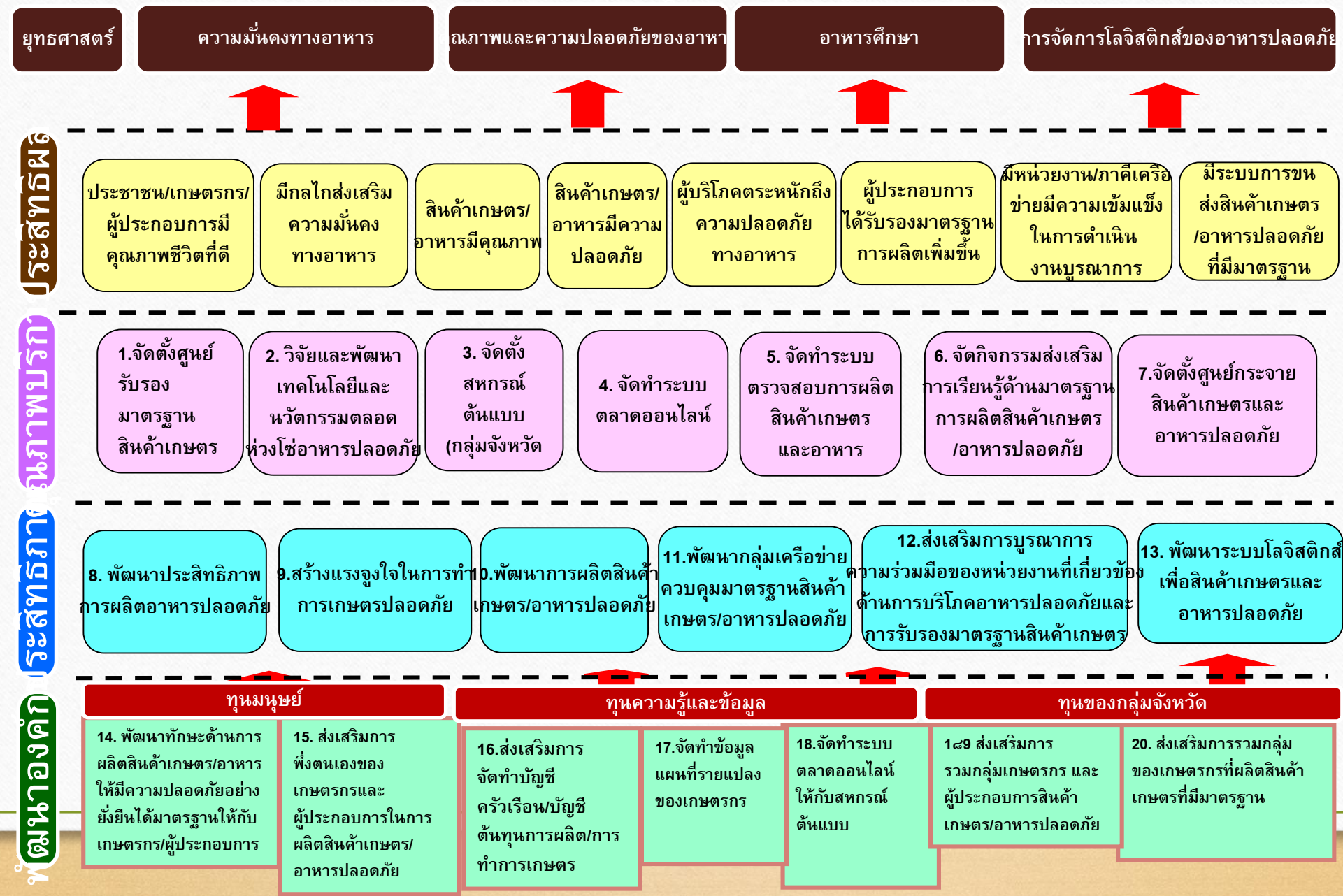

ขั้นตอนการวิจัย

1. การสัมภาษณ์ตัวแทนภาครัฐ (stakeholder) ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรคและโอกาส รวมถึงแนวทางในการยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยของกลุ่ม จังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
2. การประชุมระดมความคิดเห็นของภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน วิชาชีพชุมชน ในจังหวัด/ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง) เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรคและโอกาส รวมถึงแนวทางในการยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยของกลุ่ม จังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
3. การประชุมระดมความคิดเห็นของภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน วิชาชีพชุมชน ในจังหวัด/ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง) เพื่อกำหนด ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
4. ประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพอาหาร ปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)

วิสัยทัศน์: “เป็นผู้นำของแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์อาหาร

ปลอดภัย

การวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง

1. มียุทธศาสตร์ด้านเกษตรและอาหารปลอดภัยของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
2. มีหน่วยงานราชการด้านการเกษตรที่ครอบคลุมทุกสาขา
3. มีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับทำการเกษตร
4. มีผู้ประกอบการภาคเอกชนที่มีความพร้อม สามารถตอบสนองนโยบายภาครัฐ
ได้
5. มีองค์ความรู้ทางการเกษตรที่เข้มแข็งและหลากหลาย มีศักยภาพ
6. มีที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพ มีการคมนาคมที่สะดวก
7. มีพืชพันธุ์อัตลักษณ์ของพื้นที่

การวิเคราะห์ SWOT

จุดอ่อน

๑. โครงสร้างการดำเนินงานเชิงรุกด้านอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดยังไม่ชัดเจน
๒. ขาดการประสานงานกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการผลิตปลอดภัย และขาดการรวมกลุ่ม
๔. ขาดตลาดรับซื้อผลผลิตตามคุณภาพทางความปลอดภัย
๕. ขาดระบบการติดตามและตรวจสอบ การทำการเกษตรปลอดภัยที่เกษตรกรสามารถทำ และเข้าใจได้ง่าย
๖. ขาดห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
๗. เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยขาดขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งและยั่งยืน รวมถึงต้องการความรู้ ข้อมูลและเทคโนโลยีในการผลิต การแปรรูป และการตลาด
๘. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรกรและอาหารสูง
๙. ระบบโลจิสติกส์ในห่วงโซ่อาหารรวมถึงกิจการรวบรวมคัดแยกหรือแปรรูปเบื้องต้นยังขาดประสิทธิภาพ
๑๐. ยังขาดเอกภาพและการบูรณาการของหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการด้านอาหารอย่างเป็นระบบ ทั้งส่วนกลาง ระดับชุมชนและท้องถิ่น
๑๑. กฎหมายและโครงสร้างองค์กรภาครัฐขาดความยืดหยุ่น ยากต่อการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สังคมและการค้า
๑๒. ผู้บริโภคไม่ตระหนักถึงการเลือกซื้อและการบริโภคอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย

การวิเคราะห์ SWOT

โอกาส

1. นโยบายด้านเกษตรและอาหารของประเทศที่มุ่งเน้นความปลอดภัย
2. การขยายและเพิ่มเส้นทางคมนาคม
3. ความสนใจเรื่องอาหารปลอดภัยของผู้คนในสังคม ทั้งระดับพื้นที่ ประเทศ และสากล
4. มีการพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตรอย่างกว้างขวาง และหลากหลาย
5. ภาครัฐสามารถให้ความสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์อาหารปลอดภัย เช่นในรูปแบบโครงการประชารัฐ เป็นต้น
6. อาหารมีศักยภาพทางการตลาดสูงทั้งตลาดเดิมและตลาดใหม่ และจะมีความต้องการเพิ่มขึ้นเมื่อเกิดภาวะวิกฤติและภัยพิบัติในภูมิภาคต่างๆ
7. ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของภูมิภาคและของโลกมายาวนาน จึงมีโอกาสสูงที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อาหาร รวมถึงการบริการด้านอาหาร การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
8. ที่ตั้งของประเทศไทยเพื่ออำนวยความสะดวกการผลิต การค้า การท่องเที่ยวและการบริการด้านอาหาร
9. มีแผนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งรวมถึงระบบโลจิสติกส์ ระบบดิจิทัลและการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างโอกาสในการดำเนินงานในห่วงโซ่ทั้ง การผลิต การกระจาย การค้าและการบริการด้านอาหาร

ยุทธศาสตร์อาหาร

ปลอดภัย

การวิเคราะห์ SWOT

ภัยคุกคาม

1. นโยบายรัฐบาลในการจำหน่ายสารเคมีเพื่อการผลิตทางการเกษตร
2. การขอรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัยขององค์กรภาครัฐมีความยุ่งยาก และเข้าใจยาก
3. การเปลี่ยนแปลงของภาวะโลกร้อน ทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม
4. ขาดแรงงานในภาคการเกษตรและเกษตรกรมีแนวโน้มอายุมากขึ้น
5. ขาดความสมดุลในการผลิตอาหารคน อาหารสัตว์ และ ผลผลิตเกษตรอื่น ๆ เช่น ยางพารา พืชพลังงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร
6. มีการพึ่งพาปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีจากภายนอกประเทศ รวมถึงพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ยสารเคมีทางการเกษตร
7. มีภัยคุกคามจากการลงทุนที่ขาดความรับผิดชอบ ทำให้เกิดการผูกขาดและไม่เป็นธรรมต่อเกษตรกร ผู้บริโภคภายในประเทศและผลประโยชน์ของชาติ
8. ราคาอาหารในตลาดโลกมีความผันผวนสูงส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องรวมถึงความสามารถในการเข้าถึงอาหารของประชาชน
9. มีมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าอาหารระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากมาตรการด้านคุณภาพและความปลอดภัย เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านแรงงาน ด้านสวัสดิภาพสัตว์
10. มีการแข่งขันการค้าและการอาหารที่รุนแรงโดยเฉพาะในเรื่องราคา การค้าเฉพาะกลุ่มและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายและซับซ้อนขึ้น

วิสัยทัศน์

เป็นผู้นำและแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการฐานทรัพยากรในการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน
๒. เพื่อให้อาหารที่ผลิตทุกระดับตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และอุตสาหกรรมมีมูลค่าและปลอดภัย
๓. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมองค์ความรู้ตลอดห่วงโซ่อาหารโดยกระบวนการศึกษาวิจัย
๔. เพื่อเป็นกลไกการบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้านอาหารอย่างมีเอกภาพ

กรอบยุทธศาสตร์อาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลาง

ตอนบน (2)

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านอาหารศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการโลจิสติกส์ของอาหารปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : เพิ่มผลผลิตให้ประชาชนมีสินค้าและอาหารบริโภคที่มีคุณภาพและปลอดภัย

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. สนับสนุนการจัดเขตการผลิต (Zoning) โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิตในระดับพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และชัยนาท เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมและสามารถพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอาหารแต่ละด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
๒. สร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงปัจจัยการผลิตต่างๆ ในห่วงโซ่อาหารที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต
๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบสินค้า/อาหารปลอดภัยเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการผลิต รวมทั้งนำการผลิตด้านการเกษตรไปเชื่อมโยงกับเรื่องอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน
๔. สนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการพึ่งตนเองของเกษตรกรและผู้ประกอบการในการผลิตสินค้า/อาหารปลอดภัย โดยกำหนดแนวทางการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าและอาหารปลอดภัยเป็นช่วงระยะเวลา โดยในช่วงแรกให้รัฐสนับสนุนและเมื่อมีผลประกอบการเกินเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรอง
๖. ส่งเสริมการทำเกษตรในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างแรงจูงใจในการทำการเกษตรปลอดภัย

เป้าหมาย : สร้างความมั่นคงและรายได้ในการทำอาชีพ

เกษตรกรรม

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยและกลุ่มเกษตรกรผลิตอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยในระบบพันธะสัญญากับผู้ซื้อ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม และภาคอุตสาหกรรม
๒. ส่งเสริมบทบาทสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและอาหาร ในการเพิ่มความรู้และประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ผ่านระบบ Smart Farmer Smart officer (เกษตรกรประณีต/เจ้าหน้าที่ที่รอบรู้)
๓. พัฒนาระบบกองทุนอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) เพื่อประกันรายได้และสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุมเกษตรกรทั้งหมด
๔. ยกย่องเชิดชูเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยดีเด่นในทุกระดับให้เกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ
๕. สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนผู้ผลิตทุกระดับด้วยมาตรการต่าง ๆ รวมทั้งใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการผลิตเพื่อยกระดับมาตรฐานเพิ่มประสิทธิภาพสร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและท้องถิ่นโดยรวม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ 3 จัดตั้งศูนย์รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

เป้าหมาย : สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานอาหารพืชผักปลอดภัยให้เกิดขึ้นในระดับพื้นที่

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. ส่งเสริมบทบาทสถาบันการศึกษาและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับศูนย์รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
๒. พัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อจัดให้บริการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
๓. สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือของท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทในการสนับสนุนหรือดำเนินการให้เกิดศูนย์รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
๔. เพิ่มขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการตรวจสอบให้มีมาตรฐานทางภาครัฐเอกชนสถาบันการศึกษาเพื่อให้บริการตรวจสอบได้อย่างเพียงพอ
๕. พัฒนาระบบแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่สามารถย้อนกลับข้อมูลไปยังผู้ผลิตหรือเกษตรกรได้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ 4 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดห่วงโซ่อาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : เพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่อาหาร

แนวทางการดำเนินงาน :

ปลอดภัย

๑. สนับสนุนงานวิจัยในห่วงโซ่อาหารปลอดภัย เช่น การจัดการเรื่องดินและน้ำเพื่อการผลิตอาหารวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์การเลี้ยงดูและการควบคุมป้องกันโรคของพืชสัตว์และประมงตลอดจนการปฏิบัติการเกษตรที่ดีในการผลิตอาหารชนิดต่างๆเพื่อความยั่งยืนในการผลิตอาหารเพื่อผู้บริโภคและการค้า
๒. สนับสนุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตทั้งในระดับชุมชนและระดับเชิงพาณิชย์
๓. ศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีนำไปสู่การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตอาหารระดับครัวเรือนชุมชนและท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนลงทุนงานวิจัยเพื่อร่วมทุนวิจัยเชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาหารมากขึ้น
๕. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปอาหารในระดับครัวเรือนชุมชนและท้องถิ่นเพื่อลดการสูญเสียและเพิ่มมูลค่าของอาหาร
๖. วิจัยในการสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของอาหารในทุกประเภทโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆระดับพรีเมียมรวมทั้งสนับสนุนให้เอกชนลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาให้มากขึ้นทั้งการลงทุนวิจัยเองการร่วมทุนวิจัยกับภาครัฐ
๗. วิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อยและเร่งรัดการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรรายย่อย
๘. ศึกษาพันธุกรรมพืชสัตว์ประมงเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมและจีโนมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาหาร
๙. มุ่งเน้นงานวิจัยสหสาขาเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และสร้างความร่วมมือในการร่วมวิจัยระหว่างหน่วยงานโดยให้ผู้ใช้วิจัยมีส่วนร่วมในงานวิจัย
๑๐. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนในการศึกษาเรื่องอาหารและโภชนาการที่ส่งผลต่อสุขภาวะเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ของประเทศและโลกในด้านต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การค้าสากลรวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ
๑๑. สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยในระดับกลุ่มจังหวัดและระดับจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 คุณภาพและความปลอดภัยของ

อาหาร

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น

เป้าหมาย : ยกกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพสูงและปลอดภัยเพื่อการบริโภคโดยตรงและเพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมทุกระดับ

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. วิจัยพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์รวมทั้งปุ๋ยอาหารสัตว์และการควบคุมป้องกันโรคเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพสูงปลอดภัย
๒. สนับสนุนการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good agricultural Practice : GAP) และเกษตรที่เกื้อหนุนต่อสุขภาพเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนเช่นเกษตรชีวภาพเกษตรอินทรีย์และระบบการเกษตรที่มีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management Sstem: IPM) เป็นต้น
๓. สร้างต้นแบบสำหรับการผลิตที่ได้มาตรฐานในระดับความและกลุ่มปาล์มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดการปฏิบัติระหว่างเกษตรกร
๔. สร้างแรงจูงใจด้านเศรษฐกิจตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานอย่างภาคภูมิใจ
๕. รวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าคุณภาพในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อให้สามารถดำเนินการส่งเสริมในลักษณะเขตพื้นที่ซึ่งจะสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและประสิทธิภาพการผลิตรวมถึงการขยายจำนวนฟาร์มมาตรฐาน GAP ที่ได้รับการรองรับให้มากขึ้นและเร็วขึ้นได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 คุณภาพและความปลอดภัยของ

อาหาร

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากลุ่มเครือข่ายควบคุมมาตรฐานสินค้า/อาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : เพื่อให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) มีเครือข่ายเพื่อควบคุมมาตรฐานสินค้า/อาหารปลอดภัย

แนวทางการดำเนินงาน :

1. ส่งเสริมการพึ่งตนเองของเกษตรกรและผู้ประกอบการผลิตสินค้าทางการเกษตร และอาหารเพื่อช่วยควบคุมมาตรฐานสินค้าทางการเกษตรและอาหารให้เกิดความปลอดภัยตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการสินค้าทางการเกษตรและอาหารปลอดภัย
3. สนับสนุนและยกระดับแรงหรือสถานีรวบรวมและคัดบรรจุผลผลิตในระดับพื้นที่และระดับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) เพื่อให้มีบทบาทในการคัดกรองผลผลิตให้มีคุณภาพปลอดภัยและสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้
4. ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มเติมเพิ่มมูลค่าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับส่วนเหลือใช้จากกระบวนการผลิตอาหารตรวจสอบย้อนกลับได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 คุณภาพและความปลอดภัยของ

อาหาร

กลยุทธ์ที่ 3 จัดทำระบบตรวจสอบการผลิตสินค้าทางการเกษตรและอาหาร

เป้าหมาย : เพื่อให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) มีระบบตรวจสอบการผลิตสินค้าทางการเกษตรและอาหารเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. ยกกระดับมาตรฐานการผลิตโดยส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการผลิตระดับอุตสาหกรรมเช่น GMP HACCP
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้มาตรการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัยลดการสูญเสีย และสามารถตามสอบย้อนกลับได้
๓. สนับสนุนการจัดทำข้อมูลแผนที่รายแปลงของเกษตรกรของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
๔. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าทางการเกษตรปลอดภัยเพื่อร่วมกันช่วยตรวจสอบการผลิตสินค้าทางการเกษตรและอาหารให้มีความปลอดภัยตามเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ
๕. ผลักดันการนำระบบการตรวจสอบหรือการตรวจสอบย้อนกลับเป็นเครื่องมือในการติดตามสาเหตุและแก้ไขปัญหาความปลอดภัยด้านอาหารได้อย่างรวดเร็ว
๖. เพิ่มขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการตรวจสอบให้มีมาตรฐานทางภาครัฐเอกชนสถาบันการศึกษาเพื่อให้บริการตรวจสอบได้อย่างเพียงพอ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 อาหารศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตสินค้า/อาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับ ประชาชน เกษตรกรและ ผู้ประกอบการเพื่อนำไปใช้พัฒนาการด้านอาหารในบริบทต่าง ๆ

แนวทางการดำเนินงาน:

๑. สร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างให้ประชาชน และชุมชนมีความรู้พฤติกรรมกรบริโภคอาหารเพื่อโภชนาการและสุขภาพที่ดีทั้งในชนบทและในเมือง
๒. ส่งเสริมบทบาทของบุคลากรในท้องถิ่นในการพัฒนาพฤติกรรมกรบริโภคที่เหมาะสมของประชาชนเช่นผู้นำชุมชนปราชญ์ชาวบ้านเกษตรกรดีเด่นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นต้น
๓. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมโครงการที่เหมาะสมทั้งในเมืองและในท้องถิ่นในการแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมกรบริโภคโดยเน้นการสร้างบทบาทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อจัดการปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
๔. เพิ่มช่องทางและประสิทธิภาพของระบบการสื่อสารและการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีจิตสำนึกและพฤติกรรมกรบริโภคที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตและการหาข้อมูลความรู้เพื่อการบริโภคที่เหมาะสมกับสุขภาพของตน
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินภาวะโภชนาการในระดับบุคคลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขภาวะโภชนาการให้เป็นปกติรวมถึงการปรับพฤติกรรมกรบริโภคและพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสมมากขึ้น
๖. ให้มีผลการผลิตองค์ความรู้ที่ได้จากการประมวลความรู้และการปฏิบัติด้านอาหารศึกษาจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิง และถ่ายทอดการค้นคว้าและเผยแพร่
๗. ส่งเสริมให้มีการนำองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารโภชนาการ และสุขภาพ ไปใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน
๘. ส่งเสริมให้ระบบการศึกษามีการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารปลอดภัยและสนับสนุนการดำเนินงานในห่วงโซ่อาหารส่งเสริมให้ผู้ผลิตอาหารและชุมชนมีความรู้และทักษะในบริบทต่างๆของอาหารปลอดภัยสามารถผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี หรือองค์ความรู้ปัจจุบัน
๙. สนับสนุนกลไกการรวมกลุ่มของผู้ผลิตอาหารและบุคคลในชุมชน เพื่อการเรียนรู้และพัฒนางานด้านอาหารปลอดภัย และการประยุกต์ใช้
๑๐. สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชุมชน เพื่อนำความรู้ด้านอาหารปลอดภัยไปสู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 อาหารศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริโภคอาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : เกิดการบูรณาการการทำงานสามารถใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีประสิทธิภาพ
แนวทางการดำเนินงาน :

๑. จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เพื่อให้บริการการขอใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารปลอดภัยและการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
๒. บูรณาการภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในเรื่องอาหารปลอดภัย ทั้งเรื่องของนโยบายการใช้ทรัพยากรทั้งบุคลากร สื่อ และงบประมาณ ตลอดจนการดำเนินงานรวมทั้งเรื่องการทำทุน และการปฏิบัติการในการวิจัย
๓. ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ให้มีบทบาทด้านอาหารปลอดภัย
๔. ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการเข้ามาสนับสนุนด้านอาหารปลอดภัยและการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
๕. ส่งเสริมให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของการปกป้องสิทธิของตนเองและส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภคและชุมชนให้มีส่วนร่วมในและระบบเฝ้าระวังสินค้าอาหารที่ไม่ปลอดภัย
๖. ใช้กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ ในการผลักดันความร่วมมือ
๗. ส่งเสริมความร่วมมือภาคี ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในการดูแลรักษาและรับผิดชอบฐานทรัพยากรการผลิตอย่างเป็นระบบ
๘. ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและจัดสรรงบประมาณในเรื่องการพัฒนาการเกษตรและการแปรรูปผลิตภัณฑ์มากขึ้น
๙. แสวงหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการผลิตอาหารและอาหารสัตว์ที่ขาดแคลน
๑๐. สนับสนุนและเร่งรัดให้เกิดการกระจายอำนาจมอบหมายอำนาจและผสมผสานการทำงาน เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการคุ้มครองผู้บริโภค ลดช่องว่างและความซ้ำซ้อนในการจัดการด้านอาหารของประเทศ
๑๑. ศึกษาเสนอแผนด้านโครงสร้างบุคลากร และงบประมาณ ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการด้านอาหารของประเทศ
๑๒. สร้างระบบการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งตัวชี้วัด เพื่อพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและแผนดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการตลาดและระบบโลจิสติกส์ของอาหาร

ปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : เกิดกลไกประสานงานและบูรณาการดำเนินงานเพื่อจัดการด้านอาหารปลอดภัยทุกมิติตลอดห่วงโซ่อาหารจากภาคส่วนทุกระดับ

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการรวบรวมและการกระจายสินค้าเกษตรและอาหารให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาการขนส่งทั้งทางบกทางน้ำระบบรางและทางอากาศ
๒. เชื่อมโยงอุปสงค์และอุปทานโดยการวางแผนการผลิตการตลาดให้ตรงตามความต้องการของผู้ซื้อทุกระดับชุมชนระดับชาติและนานาชาติ เช่น ระบบสหกรณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) ระบบการซื้อขายล่วงหน้าตลาดกลางสินค้าเกษตร
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์รวมถึงอาหารและผลิตภัณฑ์ ตู้ขนส่ง ระบบขนส่งและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการค้าและการตลาดเพื่อลดการสูญเสีย
๔. กำหนดแนวทางการขนส่งสินค้าทางการเกษตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรับรองสินค้าทางการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการตลาดและระบบโลจิสติกส์ของอาหาร

ปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 2 จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

เป้าหมาย : สนับสนุนการผลิตการตลาดและการกระจายอาหารอย่างมีประสิทธิภาพรักษาคุณภาพและความปลอดภัยอาหารให้มีปริมาณเพียงพอรองรับการเกิดวิกฤตได้ในระยะเวลาที่เหมาะสม

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. จัดตั้งศูนย์การกระจายสินค้าเกษตรและอาหารให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาการขนส่งทั้งทางบกทางน้ำระบบรางและทางอากาศ
๒. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการตลาดชุมชนที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกับตลาดชุมชนอื่นเพื่อการรวมพลังและเสริมการค้าด้านอาหารและการท่องเที่ยวชุมชน
๓. ผลักดันและขยายความร่วมมือเครือข่ายอาหารปลอดภัยในระดับภูมิภาคโดยเฉพะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้เกิดประโยชน์ยามขาดแคลนในภาวะวิกฤต เช่น สำรองข้าวในภูมิภาคอาเซียน
๔. สร้างกลไกเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและขยายความร่วมมือเครือข่ายอาหารปลอดภัยในระดับภูมิภาคโดยเฉพะอย่างยิ่งทั้งประเทศเพื่อนบ้านเพื่อใช้ประโยชน์ในยามขาดแคลน
๕. ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจให้ผู้ประกอบการในการขายส่งกับผู้ซื้อโดยตรง
๖. ส่งเสริมการจัดทำตลาดสินค้าหมุนเวียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทั้ง 4 จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการตลาดและระบบโลจิสติกส์ของอาหาร

ปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 3 จัดตั้งสหกรณ์ต้นแบบของกลุ่มจังหวัดฯ

เป้าหมาย : เพื่อให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) มีสหกรณ์ต้นแบบของกลุ่มจังหวัด

แนวทางการดำเนินงาน :

1. วิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาสหกรณ์ต้นแบบของกลุ่มจังหวัดเพื่อจัดระบบการบริหารจัดการและสวัสดิการที่น่าสนใจต่อสมาชิก
2. สร้างเครือข่ายผู้ผลิตสินค้าและคุณภาพให้มีความแน่นอนด้านคุณภาพและปริมาณของวัตถุดิบและเชื่อมโยงกับการตลาด
3. พัฒนาและจัดตั้งสหกรณ์ต้นแบบเป็นของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
4. พัฒนาระบบตลาดออนไลน์เพื่อส่งเสริมการซื้อขาย การทำบัญชีให้ง่ายต่อการตรวจสอบความถูกต้อง ความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อสมาชิก
5. ส่งเสริมการตลาดสินค้ามาตรฐานสูงมีการเจรจากับคู่ธุรกิจทั้งในและต่างประเทศเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คุณภาพอาหารไทย
6. ส่งเสริมให้ผู้ผลิตเน้นภาพลักษณ์และจุดขายด้านคุณภาพความปลอดภัยของอาหารมากกว่าจุดขายด้านราคา
7. ส่งเสริมให้ผู้บริโภคตลาดถึงการบริโภคอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการโดยการเลือกซื้อสินค้าที่มีตราสัญลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ
8. เพิ่มความเข้าใจและมั่นใจให้กับผู้บริโภคในเรื่องมาตรฐานกระบวนการผลิตเพื่อการเลือกซื้อเลือกบริโภคอาหารที่ผลิตในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) ลงเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาหารผ่านสื่อทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการตลาดและระบบโลจิสติกส์ของอาหาร

ปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 4 จัดทำระบบตลาดออนไลน์ให้กับสินค้าของกลุ่มจังหวัดฯ

เป้าหมาย : เพื่อให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) มีระบบตลาดออนไลน์เพื่อส่งเสริมการขายให้กับสินค้าของกลุ่มจังหวัดฯ

แนวทางการดำเนินงาน :

๑. ศึกษาและวิเคราะห์แนวโน้มและความต้องการของตลาดเชิงลึกตลอดจนพฤติกรรมของผู้บริโภคและกฎเกณฑ์กติกาทางการค้าอย่างต่อเนื่อง และค้นหาสินค้าเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)
๒. สร้างตราสัญลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) ให้กับสินค้าที่ได้รับรองมาตรฐานของกลุ่ม
๓. นำวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มเพื่อเป็นจุดขายให้กับผลิตภัณฑ์อาหาร
๔. พัฒนาระบบการซื้อ-ขายออนไลน์พร้อมระบบการรับประกันคุณภาพของสินค้าให้กับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2)

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์อาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (2) ทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
2. ภาครัฐควรส่งเสริมการผลิตอาหารเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นการลดต้นทุนของเกษตรกรและสถานประกอบการ
3. ควรมีการจัดตั้งกลุ่มคนทำงานด้านอาหารปลอดภัยมาร่วมกันทำงานโดยไม่ต้องรอการสนับสนุนจากภาครัฐ
4. สนับสนุนและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวควบคู่กับยุทธศาสตร์อาหารปลอดภัย

ขอขอบพระคุณทุกท่านค่ะ